मिखाँ मछुपिं वा म्हंमफुपिंत भोट कुर्केत ग्वहाली

- मिखांमछुपिं वा छुंन हुनिं म्हंमफुपिंसं थमनं भोट बिमफैगुलि उमिसं धाम्ह मनुयापाखें भोट बिकेगु जुइ ।
- ज्याथजिथि, प्वा:थयदुपिं मिस्त, सने मफुपिं ल्वगि, मिखां मछुपिं वा छुंन हुनिं याना म्हंमफुपिंत भोट कुर्केबित प्राथमिकता बिगु जुइ ।

निताजि भोट

संविधानसभा दुज:या चुनावे न्हापां जुइगु निर्वाचित जुइगु निर्वाचन प्रणालीया (उमेदवारयात बिगु भोट) लागि वँचुवँचु धागु व समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीया (राजनीतिक दलयात बिगु भोट) या लागि ह्याउँह्याउँ धागु निथि भोटया व्यवस्था दु ।

भोट बिगु तरिका

- दकले न्हापां न्हापालाक जुइगु निर्वाचित जुइगु निर्वाचन प्रणाली कथं भोट कुर्केत वँचुवँचु धागु भोट कायगु ।
- स्वस्तिक छाप काय्गु । बार खुयातगु गोप्य क्वथाय् वना थमनं यय्काम्ह उमेदवारया चिं दुगु क्वथाय् लाका छाप तय्गु ।
- मसभ्या: मकिकथं भोट बांलाक लथ्याना १ ल्या च्वयातगु वँचुवँचु धागु स्टिकर तिकातगु बाकसे कुर्काबिगु
- वयांलिपा समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली कथं राजनीतिक दलयात भोट बित ह्याउँ ह्याउँ धागु भोट कायगु ।
- स्वस्तिक छाप काय्गु । बार खुयातगु गोप्य क्वथाय् वना थमनं यय्कागु राजनीतिक दलया चुनाव चिं दुगु क्वथाय् लाका छाप तयाबिगु ।
- मसभ्या: मकिकेत भोटयात बांलाक लथ्याना २ ल्या च्वयातगु ह्याउँह्याउँ धागु स्टिकर तिकातगु वाकसे कुर्काबिगु ।
- अनंलि पिहाँ वय्गु ।

मतदान अधिकृतया सही दुगु भोटय् (मतपत्रय्) स्वस्तिक छाप तया मतसकेत (भोट बियागु) याय्मा ।

भोट सितिं वनिगु (बदर) अवस्था

- स्वापु दुम्ह मतदान अधिकृतया सही मुदुगु ।
- धयात:कथं भोटय् छाप मतसें वा मेता छुंनकथं छाप तल वा मेंगु छुं चिं किया बिलसा (गथेकि ल्हापतिंचाया चिं वा ध्व: कियाबिगु)
- छाप तयाब्यूगु चिं सिमदय्क तयाब्यूगु ।
- सु उमेदवारयात वा गुगु राजनीतिक दलयात धका भोट ब्यूगु सिमदय्का छाप तयाब्युगु वा क्वथाँ पिनेलाका छाप तयातगु ।
- छम्ह स्वया अप्पो उम्दवारयात वा दलया चिं दुगु क्वथाय् छाप तया बिलधासा ।
- सम्वन्धित मतदान केन्द्रया लागि धयातगु भोट त्वता भेगु भोटय् छाप तया कुर्कल धासा ।
- भोट मबिगु क्वछिना मतदान अधिकृतया लित बिलधासा ।

निर्वाचन पर्यवेक्षण

भोट बि न्ह्यो, भोट कुर्केगु दिं व भोटया ल्याचा खाय्गु तकया ज्या दुवालेत (पर्यवेक्षण याय्त) देसं दुने व देसं पिनेया पर्यवेक्षकपिं दुथ्याइ । थुकिं चुनाव यचुक याय्त ग्वहाली जुवनी ।

लुमंकादिसँ

२०६४ चैत २८ गते विहीवार

खुन्हु संविधानसभाया चुनावे ब्वति कयादिसँ ।

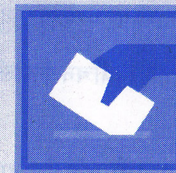

संविधान सभा दुज निर्वाचन, २०६४

संविधान सभा दुज निर्वाचन २०६४

मतदाता शिक्षा ल्हा:पौ

नेवार भाषा

निर्वाचन आयोग, नेपाल

संविधान

संविधान धैगु देया मू कानून खः। देया मुक्कं शासन व्यवस्था संविधान व थ्वयापाखें दयकुगु कानुन कथं न्ह्याकिगु जुइ। देया दुजपिनिगु मौलिक अधिकार व उकिया सुरक्षाया व्यवस्था संविधानं हे याइ।

संविधानसभा

संविधान दयकेत बालिग मताधिकारया लिधँसाय् नेपाली जनतां त्याकाहपिं जनप्रतिनिधिपिं २४० म्ह, दलया प्रतिनिधिपिं ३३५ म्ह व सहलह कथं मंन्त्रिपरिषदं ल्ययाहपिं २६ म्ह याना मुक्कं ६०१ म्ह दुजपिनिगु सभा हे नेपालया सन्दर्भय् संविधानसभा खः।

संविधानसभाया ज्या

संविधानसभां भार्वभौम जनताया भावना मुंका संविधान दय्केगुनिसें संविधान पिब्वय्गु तकया ज्याया नापं व्यवस्थापिका संसदया नं ज्या याइ।

संविधानसभा दुज ल्ययत निर्वाचन प्रणाली

संविधानसभा दुज ल्ययाकाय्त मिश्रित निर्वाचन प्रणाली क्वछिनातगु दु। थ्वया कथं निगू निर्वाचन प्रणालीया व्यवस्था, थुकथं यानातगु दु।

- न्हापां जुइगु निर्वाचित जुइगु निर्वाचन प्रणाली अर्थात् उम्मेद्वारयात भोट बिगु व,
- समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली अथे धैगु राजनितिक दलयात भोट बिगु।

थथे निथि निर्वाचन प्रणाली नापनापं जुइगुलिं मिश्रित निर्वाचन प्रणाली धागु खः।

संविधान सभाया लागि मतदाता जुइपिं

संविधानसभाया चुनावया लागि स्थायी व अस्थायी याना भोट कुर्किपिं निगू कथंयापिं जुइ।

स्थायी मतदाता व मताधिकार

२०६३ मंसिरय् फिच्यादँ फुपिं नेपाली जनता स्थायी रुपे च्वनाच्वंगु निर्वाचन लागाया मतदाता नां धलखे नां दुथ्यापिं मनू स्थायी मतदाता जुई। स्थायी मतदातां न्हापां जुइगु निर्वाचित जुइगु निर्वाचन प्रणाली व समानुपातिक निर्वाचन निर्वाचन प्रणाली निताले भोट कुर्के खनी।

अस्थायी मतदाता व मताधिकार

- सरकारी ज्याकुथि, स्थानिय निकाय वा नेपाल सरकारया स्वामित्व वा नियन्त्रणे दुगु संस्थाय् ज्या यानाच्वांपिं कर्मचारी।
- सैनिक वा प्रहरी ब्यारेकय् च्वपिं वा अस्थायी शिविर (क्यान्टोनमेन्ट) स च्वंपिं माओवादी सेनाया लडाकु।
- जेलय् च्वंपिं कैदी वा कुनातपिं।
- निर्वाचन वा भोट कुर्केगु थासे छोयातपिं कर्मचारी व सुरक्षाकर्मी।

अस्थायी मतदाता नां धलखे दुथ्याकातपिं मतदातां समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली कथं जुइगु चुनावे राजनीतिक दलयात जक भोट बि खनी।

निर्वाचन आचारसंहिता

निर्वाचन आयोगं चुनाव स्वतन्त्र, यचुक वा ग्याच्व मदुगु लकसय् पुवंकेत आचारसंहिता दय्का छ्यूलेमा। राजनैतिक दल, उम्मेदवार, सरकार, संचार माध्यम सकसिनं आचारसंहितायात नालेमा। आचारसंहिता कथं चुनावे भोट न्याय्गु मिःगु, चुनावयात लिच्वः लाके कथं गुगुं भ्वय्भ्वी न्याय्केगु, मतदातायात ख्याय्गु, ख्याच्व बिगु, ल्वाभ व्यज्या यानाक्य पोष्टर तिकेगु व मस्तय्त छ्यले दैमखु।

मतदाताया हक वा अधिकार

- राजनीतिक दल व उम्मेदवारया घोषणा पौ व ज्याभ्व्या खँ सिकेगु।
- थमनं ल्ययागु राजनीतिक दल व उम्मेदवारयात स्वतन्त्र व सुनां मसिका भोट बिगु।
- स्वतन्त्र, निष्पक्ष व शान्त लकसय् भोट बिगु ज्या पुवंकेत ग्वहाली याय्गु।
- संविधान सभा व उकिया चुनाव ज्याखँ थुइकेदैगु।

मतदाताया कर्तव्य

- सुइगुं ग्याच्व ख्याच्व वा लोभलालचे मवंसे भोट बिगु।
- छम्ह मतदातां मेम्ह मतदातायात गुगुं राजनीतिक दल वा उमेदवार या पालिना व विपक्षले भोट कुर्केत दवाव मबिगु।
- थःगु भोट सुइतं न ममिःगु।

- निक वा मेपिनिगु नामे भोट कुर्क मवनेगु।
- थगु भोट कुर्केगु अधिकार छ्यलेत ईले हे मतदान केन्द्रय् वनेगु, निर्वाचन आचारसंहिता हाचांगागु खन धासा निर्वाचन आयोग वा चुनावे छ्यलातपिं कर्मचारीयात उकिया सूचं बिगु।
- मतदान केन्द्र (भोट कुर्केगु थासे) दुने ऐला, चुरोट, मोवाइल फोन थज्याग (मज्यू धैतगु) ज्वलं मछ्यलेगु, शान्त लकस यानातय्गु व संयमित जुया भ्वःछुना थःगु पाः वइबले भोट कुर्केगु।

भोट कुर्केगु दिं गुकथं सिकेगु

- निर्वाचन आयोग, निर्वाचन अधिकृतया ज्याकुथि, जिल्ला निर्वाचन ज्याकुथि, व मतदान केन्द्रय् छोयातपिं कर्मचारी नापं स्वापु तया,
- स्थानिय निकायया पदाधिकारी व मेगु सरकारी निकायया कर्मचारीतलिसें स्वापु तया।
- आयोगं छोयातपिं मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकपाखें खँ न्यना।
- राजनीतिक दलया ज्याकमि व उमेदवारपिं, समाजसेवी, बुद्धिजीवी, शिक्षक व शिक्षिका व मेमेपिंके खँ न्यना।
- रेडियो, टेलिभिजन व पत्रपत्रिका थज्यागु संचार माध्यमे पिदंगु सूचंत ब्वना व न्यना।

भोट कुर्केत गन वनेगु

थःगु नां मतदाता नां धलखे दुगु मतदान केन्द्रय वना भोट कुर्केमा। मेथासे वना भोट कुर्के दैमखु। उकिं भोट कुर्क वनेन्ह्यो थपिनिगु मतदान केन्द्र गन धका खँ सिकेमा।

मतदातां भोट कुर्केत वनेबले यंकेमागु भ्वं

मतदातां थके दुगु थःगु म्हसिकाया निंति किपा दुगु दसिपौ गथेकि नागरिकताया दसिपौ, सरकारी निकायलं बियातगु म्हसिका पौ (मतदाता म्हसिका पौ, राहदानी, सवारी अनुमति पौ, जग्गाधुवा दसिपौ, स्कुलया दसिपौ, गाविस/नपा वा जिविसलं बियातगु म्हसिकाया भ्वँत) मध्येले गुगुं छता दसि यंकेगु बाँलाइ। नापं मतदाता नां धलखे लागु थःगु ल्याः वा छेंल्या सिल धासा नं थःगु नां लुइकेत अपुइ। थुकिं भोट बिगु ज्याय् नं ग्वहाली जुवनी।